

Tour de Force – Nationale Agenda Fiets 2017-2020

Uitvoeringsprogramma 2019, doel 3 Regionale routes, onderdeel wayfinding

Mei 2019

Binnen dit onderdeel van de Nationale Agenda Fiets wordt gewerkt aan ontwerprichtlijnen voor bewegwijzering en belijning van (snelle) fietsroutes die de vindbaarheid van de route en het comfort en de veiligheid van het gebruik vergroten. Wayfinding kan je vertalen in de woorden bewegwijzering, leesbaarheid, vindbaarheid én uitstraling.

Innoveren op de demonstratieroute F261

In 2018 hebben de gemeenten Tilburg, Loon op Zand, Waalwijk, de Breda University of Applied Sciences (BUAS), adviesbureau Mijksenaar, de Nationale Bewegwijzeringdienst (NBd) en de provincie Noord-Brabant binnen het Europese project CHIPS onderzocht welke verbeteringen er mogelijk zijn op het gebied van wayfinding van de snelfietsroutes.

Mijksenaar heeft een Naslagwerk demonstratieroute F261 opgesteld [zie <https://www.mijksenaar.com/>] met de ontworpen concepten 'plus' en 'snel'. De BUAS heeft het onderzoek uitgevoerd naar de gebruikerservaringen hiermee op de demonstratieroute [zie <https://www.shapingsociety.nl/projects/fietsbewegwijzering-voor-snel-fietsroutes.html>].

Onderzoeksrapport demonstratieroute F261

De algemene conclusie is dat aanpassingen aan het huidige fietsbewegwijzeringssysteem voor een betere beleving door fietsers op een snelfietsroute zorgen. De belangrijkste uitkomsten uit het onderzoek zijn:

1. Het gebruik van kleur, vorm, contrast en aanvullende herkenbare logo's en/of nummers op de bewegwijzering spelen een belangrijke rol in de verbeterde beoordeling, zichtbaarheid en herkenbaarheid.
2. De vooraankondigingsborden en routevervolgborden van de beide concepten worden binnen het eigen concept als beste beoordeeld, waarbij de locatie, bordhoogte en zichtbaarheid een belangrijke rol spelen bij de beoordeling.
3. Aanvullende oriëntatieborden, zoals een netwerkplattegrond of routevork, helpen fietsers zich beter te kunnen oriënteren op de snelfietsroute. Een vraag van de gebruikers is om afstanden toe te voegen.
4. Daarnaast zijn er optimalisaties mogelijk op het gebied van bordontwerp, routebevestiging, grondmarkering en belijning. Voor een optimale wayfinding op snelfietsroutes heeft het de voorkeur de samenhang en combinatie van deze te toetsen.
5. Tot slot is het goed om het beheers- en onderhoudsaspect, de uitvoerbaarheid, de materiaalkosten en -kwaliteit mee te nemen voor een duurzame implementatie.

Drie vervolgpilots in Nederland

Na deze pilot op de demonstratieroute F261 Waalwijk - Tilburg heeft de provincie Noord-Brabant, als trekker binnen Tour de Force, het voortouw genomen om in samenwerking met de NBd tot een verbeterde CROW-richtlijn voor de fietsbewegwijzering van regionale routes in Nederland te komen. Deze richtlijn moet begin 2020 klaar zijn. In de zomerperiode van 2019 vinden hiervoor vervolgpilots plaats in drie regio's: F344 Deventer – Apeldoorn, F28 Utrecht – Bilthoven, en Eindhoven – Veldhoven. De NBd zorgt voor de (door)ontwikkeling van nieuwe ontwerpen, voortbouwend op de uitkomsten en aanbevelingen vanuit de demonstratieroute F261. De BUAS voert het evaluatieonderzoek uit. Dat richt zich op gebruikers en beheerders. Ook gaat het in op het verschil tussen dag/zon en nacht/regen.

Planning richtlijn en implementatie

Na de evaluatie zal een advies worden opgesteld met breed draagvlak onder de betrokken partijen van de pilotgebieden en van de Tour de Force. Dit zal worden besproken in het CROW platform Bewegwijzering in (hoogstwaarschijnlijk) december 2019. Na hun goedkeuring kunnen de aanvullingen/verbeteringen in de CROW-richtlijn fietsbewegwijzering worden opgenomen. In het voorjaar 2020 zal de nieuwe fietsbewegwijzering op de drie pilotroutes definitief worden aangebracht. En daarna zullen er meer regionale fietsroutes volgen.